

HET OPEN RAAM

35) DOOR W. LAATSMAN

XXIII. DE VLIEGENDE WAGON.

De V XX stond klaar voor de proefvlucht op Schiphol. Piloot Doorman draaide reeds gedurende een paar uur om en onder en over het vliegtuig heen; ieder hoekje en gaatje, ieder draadje van controle-leiding of stuurinrichting, werd door zijn geoeffende oogen nog eens extra bekeken. Het gevaarte maakte op de vele genoodigden een geweldigen indruk.

De romp was in Zeppelinvorm vervaardigd, geheel met een speciaal soort lijm bestreken, waardoor een geluiddempend effect was verkregen. De motoren waren totaal gescheiden van dezen romp en bevonden zich ver van het interieur van bemanning en cabine. Zodoende zou het mogelijk wezen, om zelfs hierin een rustig gesprek te voeren.

In de cockpit zelf was ook een geheel nieuw systeem van besturing en bekleding ingevoerd. De eerste piloot zat juist in het midden van het toestel, zodoende zou het voor hem mogelijk wezen, om bij beslissende manoeuvres een volledig uitzicht te hebben over het omringende en onder hem voortsnellende terrein.

„Het is wonderlijk,” zei een piloot van de Fransche Farman-lijn, die juist naast den ouden heer Volkert stond; „het is wonderlijk. Zoo eenvoudig, dat men niet begrijpt, dat niemand daar eerder aan gedacht heeft.”

De oude heer glimlachte even en keek met welgevallen naar den grooten vogel, die met uitgespreide vleugelen zoo in de zomerzon stond te schitteren.

„Lindbergh sprak er ook reeds met bewonderende woorden over,” antwoordde hij. „Hij noemde ons de Amerikanen van Europa.”

De galante Franschman boog even en lachte zacht voor zich heen, maar de oude heer Volkert kon nu niet meer zwijgen en vertelde door:

„Zie eens, daar zit de tweede gezagvoerder, rechts op zij van den eersten. De marconist zit aan de linkerhand met den rug naar den neus. Hier is de keuken, en daarboven een ruimte voor de bemanning om te rusten.”

Juist kwam Michiel aangewandeld en stopte zodoende even den woordenvloed van den heer Volkert.

„De Rijksvlieger is ook reeds aanwezig,” zei hij. „Hij zal na de vlucht van Doorman zelf de lucht ingaan. Ik twijfel er niet aan, of hij zal het luchtwaardigheidsbewijs verstrekken.”

„Dat betwijfel ik ook niet, mijnheer Van Loon.”

Op dit oogenblik stapte Doorman onder algemeen gejuich de cockpit in, en trok een der startmanschappen de ladder op. Het gejuich verstomde, toen met een kalme vaart de V XX naar de startplaats taxiede en recht voor den wind zijn positie innam. In den toren richtte de terreinchef zijn lichtspiegel op de cockpit, door de felle zon heen zag men toch nog het licht flitsen, en toen steeg de machine, na een ferm aanloop, de lucht in.

Hooger en hooger steeg zij. Michiels hart klopte hevig in zijn borst, daar ging een stukje leven van hem mede, daar hoog de lucht in. Die silverblauwe vogel droeg een levenshoop op zijn vleugels en in de motoren sloeg tevens de hoop van het gansche volk.

In groote spanning verliepen de minuten, de lange minuten van de spannende half uur proef; waarop, na de weging van toestel en ballast, de tweede lange rijksproef zou volgen van drie volle uren.

Een stip was nu enkel de machine daar ver weg in de zonnige lucht, een kleine streep, die als een stokje op de wolken dreef.

Op dit oogenblik landde een toestel van de Imperial Airways en een tiental reizigers stegen uit en liepen op de douane-loods toe.

Michiel volgde heel even hun gang daarheen met de oogen. Het waren meerendeels lange, magere, Angelsaksische typen, alleen een enkel gezet heertje dribbelde haastig mede in de rij. Het was een mannetje met grijzend haar aan de slapen en een energieke breede kin, bruine oogen, die als dolken in de omgeving prikten . . .

Maar Michiel vergat hem snel, want weer daverde motorgebrom door de lucht.

„Daar is ie!” riepen verschillende stemmen, „daar recht vóór je, boven de Haarlemmermeer.”

Dichter en dichter naderde de V XX en daalde merkbaar in de richting van het vliegveld. Reeds taxieden de wielen over het cementen platform op het restaurant toe.

„De vlucht is geslaagd,” zei de oude heer Volkert met een zucht van verlichting. „Gelukkig, de stabiliteit is bewezen.” (Wordt vervolgd.)

PINKSTEREN EN VOLKSLEVEN

door ANNE DE VRIES

PINKSTEREN . . . WELKE GEDACHTEN EN gevoelens komen in u op, lezer, wanneer gij dit woord uitspreekt en in u laat bezinken?

Voor duizenden Nederlanders beteekent Pinksteren: twee vrije dagen, een nieuw costuum, een groote fiets- of wandeltocht, natuurgenet, kampeeren, zon en vroolijkheid, overdrukke wegen, benzinstank.

En méér niet.

Merkwaardig is dit: Terwijl het Kerstfeest in zijn hoofdzakelijke beteekenis (de geboorte van Christus) zóó de volksziel heeft gegrepen, dat zelfs in de café's kerstliedjes worden gespeeld, is de beteekenis van het Pinksterwonder nooit tot in het volksleven doorgedrongen. Ik maak mij sterk, dat het grootste deel van hen, die op de Pinksterdagen „feest vieren,” niet weet, aan welk heilsfeit zij hun vrije dagen te danken hebben.

Te verwonderen is dat niet. Het Pinksterfeest is meer dan de Christelijke gedenkdagen, wier kring het besluit, van hoog-geestelijke beteekenis. Het Pinksterwonder is zonder ervaring niet te verstaan. Men kan door het Kind in de kribbe geroerd worden, men kan het bewonderen en zelfs zoogenaamd „aanbidden” en straks weer zijn eigen weg gaan. Bij de uitstorting des Geestes echter vraagt de toeschouwer: „Wat wil toch dit zijn?” Tegen de openbaring van dit geheim verzet zich bovendien het natuurlijk hart met zijn trots en zelfvergoding. Wij willen wel vrienden van Christus zijn, geen dienaars; wij willen wel onze gaven brengen, onze kostbaarheden misschien, niet onszelf, niet ons leven.

Wel God met ons en vóór ons, niet God in ons. Dat zou onze dood zijn, meenen wij. En het is zoo. Maar dit sterven zou de opstanding van een nieuw ik tengevolge hebben en een Leven, waarbij het vorige leven de dood zou schijnen.

Wie dit begrijpt, die kan pas Pinksterfeest vieren. Die verstaat ook het wonder, dat in dezen tijd geschiedt aan de natuur, het best. Die kan ook kampeeren en fiets-tochten maken, maar hij zal zich bedroeven over het arm geestelijk leven van dezen tijd, nu men feestviert zonder te weten waarom. Want hierin staat men zelfs achter bij den tijd, toen het Christendom in deze landen nog komen moest.

Bij de Germanen toch, had iedere kring van feestelijkheden een gewijd, een godsdienstig karakter. Hun goden

waren gepersonifieerde natuurkrachten en met de wisselingen in de natuur hielden de feestelijkheden nauw verband.

Wat het voor die heidenen moet geweest zijn, als de laatste sporen van den winter weer waren verdwenen, als zon en zomer weer heerschten en alles in bloei zetten, dat kunnen wij, die zoo van de natuur vervreemd en zoo-veel minder van haar afhankelijk zijn, niet meer voelen. Dan werden de uitbundige Meifeesten gevierd. De gewijde handelingen en gebruiken, die daarbij plaats hadden, zijn voor een groot deel blijven voortbestaan, deels in gewijzigden vorm, tot op onzen tijd, maar hebben zich later gegroepeerd om de Christelijke feestdagen, toen die hier na de Kerstening ingevoerd werden. De gebruiken bij het Meifeest hebben zich verdeeld over Paasch- en Pinksterfeest.

Een voorbeeld. In Haarlem kent men nog Luilaksdag. Eeuwen lang is het door heel ons land gewoonte geweest op den Zaterdag voor Pinksteren de luilakken of langslapers te plagen. De groenteboer aan de markt, de jongen op school, de ambachtsman op zijn werk, die te laat kwam, werd bespot en uitgezongen of met brandnetels of berketakken geslagen.

In Amsterdam en andere plaatsen, werden zelfs in de vroegte optochten georganiseerd, nog gesloten deuren met het woord *Luilak* beschilderd, of met brandnetels en zelfs allerlei straatvuil en doode dieren versierd. Om de vechtpartijen en het dollemansgedoe, verboden plm. 1600 verschillende keuren van de stedelijke regeeringen het Luilak-vieren.

Natuurlijk werd de eigenlijke beteekenis van dit gebruik toen reeds lang niet meer geweten, maar oor-

spronkelijk heeft de Langslaper zonder twijfel den Winter-demon voorgesteld, den boozen geest, die verdreven moest worden met symbolen der vruchtbaarheid. (Brandnetels en groen berkenhout.)

En dan de Pinksterbruid. Het is lang gewoonte geweest het knapste meisje van een dorp als Meikoningin te kiezen, en, in het wit gekleed, met bloemen, gouden en zilveren sieraden omhangen, in optocht al zingende rond te leiden. Ook dit was oorspronkelijk een gewijde handeling van heidenschen oorsprong; een vruchtbaarheidsrite. Aan de Meikoningin, personificatie van den zomer, werden de krachten van den zomer toegeschreven en het zou als een groote ramp beschouwd worden, als iemands huis of land bij den ommevang niet betreden werd.

Later onttaarde echter ook dit gebruik. De omgang met de Pinksterbruid werd een bedelpartij met dronkenschapstooneelen en vechtpartijen. In Amsterdam werd reeds in 1612 een verbod uitgevaardigd. Andere steden volgden. Slechts op het land en vooral onder de jeugd bleef het gebruik nog lang in zwang. Thans is het waarschijnlijk overal (behalve op Terschelling) uitgestorven.

Zoo openbaart zich in dezen tijd op het Pinksterfeest drieërlei geest. De *oudheidensche* in enkele bijna verdwenen gewoonten; de *modernheidensche* in alleenmaar-uitgaan-en-pretmaken, in overgroote vereering van natuurgenot; en gelukkig . . .

Ja, gelukkig óók de Geest van Christus.

Aan ons de heerlijke taak *dien* vooral in dezen tijd vrijmoedig uit te dragen!

LUDWIG INGWER NOMMENSEN

NOMMENSEN WAS EEN WILSMENSCH. heeft Zendingsdirector J. Warneck, niet lang geleden, geschreven. Geen wilsmensch, die er met de vuist op inslaat, om zich met geweld een weg te banen. Maar een wilsmensch, die vasthoudt, wat hij eenmaal heeft ter hand genomen, een mensch voor wien alle hinderpalen en moeilijkheden door een uiterste krachtsinspanning worden omgezet in middelen, om dichter bij zijn doel te geraken.

Nommensen was een geloofsheld, die met kracht voorwaarts kon gaan, maar ook kon wachten. Hij kon dit, omdat hij zeker was van zijn zending aan het volk der Batakkers.

Nommensen was een baanbreker, die het Evangelie een weg heeft gebaad tot in het hart van het donkere heidendom van het Batakland. En wanneer in datzelfde land na zestig jaren thans een gevestigde Christelijke kerk bestaat, die de krachtigste en meest levende van den Indischen Archipel is, dan is dit naar de woorden van denzelfden Warneck te danken aan de genade Gods, die aan dit volk een man geschonken heeft, wien het gegeven was, met het oog des geloofs en den moed der gehoorzaamheid de gelegenheden te zien en den tijd uit te koopen als geen ander.

Van het leven van dezen man verhaalt J. H. Hemmers in zijn zoo juist verschenen boek. Het is een uitnemend beeld van dezen eenvoudigen knecht Gods met den ziensblik, die zich door niets liet weerhouden, waar het erop aan kwam, met het Evangelie door te dringen, ondanks tegenstand en gevaren, steeds verder het Batakland in.

Dadelijk na de lezing van dit boek trof mij bij het naslaan van de rapporten der Christen Studenten Con-

De gouden regen bloeit!